

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 83 0 К 032279 20 Квлз
Бања Лука, 22.12.2020. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Горјане Попадић, као предсједнице вијећа, Весне Антонић, Смиљане Мрше, Виоланде Шубарић и Даворке Делић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног С. Б., због кривичног дјела – угрожавање јавног саобраћаја из члана 410. став 3. у вези са ставом 2. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости браниоца осуђеног, адвоката В. Ћ. из С., против пресуде Окружног суда у Бијељини број 83 0 К 032279 19 Кж 2 од 17.12.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 22.12.2020. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија, као неоснован.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бијељини број 83 0 К 032279 19 Кж 2 од 17.12.2019. године, жалба браниоца оптуженог С. Б. је одбијена као неоснована у дијелу који се односи на кривично дјело - угрожавање јавног саобраћаја из члана 410. став 3. у вези са ставом 2. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 73/10, 1/12 и 37/13, у даљем тексту: КЗ РС), па је у том дијелу пресуда Основног суда у Зворнику број 83 0 К 032279 19 К 2 од 23.09.2019. године потврђена, тако да је оптужени осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 5 (пет) мјесеци, док је жалба браниоца оптуженог у дијелу који се односи на изречену мјеру безбједности дјелимично уважена и у том дијелу првостепена пресуда је преиначена и оптуженом изречена мјера безбједности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 2 (двije) године, а уважена је жалба браниоца оптуженог у дијелу који се односи на кривично дјело – непружања помоћи лицу повријеђеном у саобраћајној несрећи из члана 414. став 1. КЗ РС и првостепена пресуда је преиначена тако што је оптужени на основу члана 298. тачка а) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС) ослобођен од оптужбе.

Против наведене пресуде, захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев), поднио је бранилац осуђеног, адвокат В. Ћ. из С., због повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, повреде члана II/3е Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенције), са приједлогом да суд преиначи правоснажну пресуду и ослободи осуђеног од оптужбе или да укине другостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање.

У смислу одредбе члана 353. ЗКП РС, Захтјев са списима предмета је достављен републичком јавном тужиоцу Републике Српске, па је у поднеску, под бројем Т 14 0 КТЗ 0018805 20 од 27.05.2020. године, републички јавни тужилац Б. М., предложио да се Захтјев одбије, као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, у смислу одредбе члана 354. став 1. ЗКП РС, ограничио само на испитивање оних повреда закона на које се позвао подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слjedeћих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана. Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, као редовни правни лијек, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Осим тога искључена је могућност улагања овог правног лијека проти пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

Захтјевом браниоца се указује на повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, тврдњом да је другостепени суд заузео апсолутно погрешан и произвољан став када је у образложењу пресуде навео да је неоснован жалбени приговор у вези са тврдњом да није прекорачена оптужница и да није повријеђен принцип „*reformatio in reus*.“ Аргументима из Захтјева, се износи хронологија тока конкретног кривичног поступка, од доношења пресуде Основног суда у Зворнику број 83 0 К 032279 17 К од 08.10.2018. године која је захваљујући залагању жалбе браниоца оптуженог укинута рјешењем Окружног суда Бјељина број 83 0 К 032279 19 Кж од 18.06.2019. године. Ова чињеница по изнесеном ставу из Захтјева, штити оптуженог од кршења принципа „*reformatio in reus*.“ С тим у вези Захтјевом је проблематизовано питање прекорачења оптужнице од стране првостепеног суда, када је чињенични супстрат садржан у изреци укинуте пресуде допунио ријечима “наступила смрт пјешака“, које измјене у том сегменту је прихватио и другостепеног суд, дистанцирајући се од аргумената који су изнесени у жалби браниоца.

Подносилац Захтјева истиче да је оваквим поступањем нижестепених судова, оптуженом ускраћено право на одбрану, а осим тога, подносилац

Захтјева указује на повреду права на правично суђење загарантовано чланом 6. став 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода.

На наведеним аргументима Захтјева не може се заснивати тврдња да је побијана правоснажна пресуда донесена уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која се манифестује у повреди права на одбрану осуђеног.

У конкретном случају побијана првостепена пресуда је донесена након што је претходна пресуда укинута, уважавањем жалбе браниоца оптуженог и предмет је враћен на поновно суђење. У наведеној правној ситуацији обзиром да тужилац није изјавио жалбу, чињенични идентитет кривичног дјела се изводи из пресуде која жалбом тужиоца није оспорена. Првостепени суд је допуном чињеничног супстрата садржаног у изреци укинуте пресуде, уношењем ријечи „наступити смрт пјешака“ само прецизирао околности везане за облик виности подведен под правни појам свјесног нехата, као једини могући облик виности у погледу теже посљедице која је садржана у диспозитиву потврђене оптужнице, а потом и у изреци укинуте пресуде. Дакле, наведеним измјенама суд се, прецизирањем околности за утврђен облик виности кретао у границама чињеничног описа дјела, тако да се не ради нити о другом, нити другачијем дјелу од оног које је оптужницом стављено на терет, па слиједом тога није прекорачена оптужница нити је повређен принцип „*reformatio in reius*“.

Повреде на које се указује у Захтјеву и то повреде члана II/3е Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, са тврдњом о повреди права на правично суђење проблематизују се кроз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке к) ЗКП РС и став 2. истог члана у вези са чланом 295. став 2. ЗКП РС. Наиме, Захтјевом се оспорава квалитета датог образложења у погледу одлучних чињеница, а затим се оспорава и недостатак образложења у погледу појединачне оцјене доказа и недостатак закључака о доказаности одређених чињеница.

У вези са изнесеним аргументима из Захтјева, о почињеним битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке к), те става 2. цитиране законске одредбе ЗКП РС, ово вијеће указује, да су те повреде издвојене као посебне и као други облици битних повреда одредаба кривичног поступка, ради чега се не могу подвести под повреду права на одбрану, као битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС и као основ подошења Захтјева, у смислу одредбе члана 350. став 1. тачка б) ЗКП РС.

Осим тога, са аспект права на одбрану, од одлучног значаја је чињеница да је идентичне приговоре, са аспекта садржаја, одбрана износила у жалби против првостепене пресуде, у оквиру истих жалбених основа, које другостепени суд није прихватио, као основане, и о томе дао образложене разлоге у пресуди.

Сви изнесени приговори, по суштини и карактеру, представљају ревизију чињеничног стања утврђеног правоснажном пресудом, по ком основу се, у

смислу одредбе члана 350. став 1. тачке а) и б) ЗКП РС, овај ванреди правни лијек, не може поднијети.

Поднесеним Захтјевом је означен као основ побијања правоснажне пресуде и повреда Кривичног закона из члана 312. став 1. тачке а) ЗКП РС. Захтјев опширном анализом доказа подвргава критици правилност и потпуност чињеничног стања. У том смислу врши се оцјена налаза и мишљења вјештака саобраћајне струке, са њиховим довођењем у везу са саобраћајном ситуацијом, да би се на тој основи изводио закључак да у понашању оптуженог нема пропуста супротно одредбама члана 28. став 1. ЗООБС-а којом одредбом се регулише материја о обавезама возача, када су у питању пјешаци. С тим у вези у образложењу Захтјева развија се теза да је оштећени - пјешак у датој саобраћајној ситуацији представљао изненађење. На овај начин се кроз критику оправданости примјене бланкетне норме садржане у члану 28. став 1. ЗООБС-а, која је садржана у изреци пресуде и које кршење саобраћајних прописа се оптуженом ставља на терет, жели доћи и до тога да у радњама осуђеног нема елемената бића кривичног дјела за које је осуђен.

Дакле, из чињеничног утврђења побијане пресуде у изреци и разлога у њеном образложењу (посматраном у цјелини) несумњиво произлази да се радња извршења дјела која се оптуженом ставља на терет, одражава у кршењу и ове бланкетне норме, као једном од облика кршења саобраћајних прописа од стране осуђеног, које су у својој скупности у узрочно посљедичној вези са настанком предметне саобраћајне незгоде, па нема мјеста залагању Захтјева да је пјешак за осуђеног био изненађење.

Овакав приступ Захтјева браниоца је погрешан и не може довести до негације правилне примјене кривичног закона. Ово из разлога јер се кривица заснива на утврђеном чињеничном стању, које се овим правним лијеком не може ревидирати, већ се мора прихватити као правилно и потпуно. Зато Захтјев браниоца осуђеног, из наведених разлога није основан, јер побијана пресуда није починила повреду Кривичног закона на његову штету.

На основу изложеног, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђеног није основан, на што и републички тужилац у одговору на Захтјев оправдано указује, јер повреде закона и повреда права на одбрану, на које се позива подносилац Захтјева нису учињене.

Из наведених разлога, те примјеном одредбе члана 355. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соње Матић

Предсједница вијећа
Горјана Попадић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић